

Sygn. akt III RC 903/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący Protokolant:	SSR Iwona Głowacka sekr. sąd. Karolina Błachut
-----------------------------	---

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2018 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko D. D.

o podwyższenie alimentów

I. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 listopada 2010 roku w sprawie o sygnaturze I C 2257/09 od D. D. na rzecz A. D. w kwocie po 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie podwyższa poczynając od dnia 13 listopada 2017 r. roku do kwoty po 750 (siedemset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, pozostawiając bez zmian dotychczasowe warunki płatności;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. nakazuje pobrać od pozwanego D. D. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) kwotę 330 (trzysta trzydzieści) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

IV. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami;

V. wyrokowi w pkt I (pierwszym) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Iwona Głowacka

Sygn. akt III RC 903/17

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym do tut. Sądu w dniu 13 listopada 2017 r. małoletnia A. D. reprezentowana przez matkę W. D. wnosila o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach wydanym w sprawie I C 2257/09 z kwoty po 450 zł miesięcznie do kwoty po 2.600 zł miesięcznie, płatne z góry do rąk matki do dnia 1 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, wskazując, iż koszt dzienny utrzymania małoletniej wynosi 68 zł., czyli 2.108 zł. miesięcznie, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że po wydania wyroku w sprawie o rozwód nastąpiła istotna zmiana w zakresie potrzeb małoletniej i jednocześnie poprawiła się sytuacja materialna pozwanego poprzez wzrost dochodów osiągniętych z pracy za granicą w kwocie 6.500 zł. m-c, a z kolei sama jak zaznaczyła jest samotną matką.

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 2 marca 2018 r. pozwany D. D. wnosił o oddalenie powództwa ponad kwotę 600 zł. m-c i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska podniósł, że w treści pozwu o podwyższenie alimentów brak jest jakichkolwiek informacji o kosztach jakie ponosi matka na zaspokojenie potrzeb córki, a jedynie zawarte jest wyliczenie, iż utrzymanie małoletniej A. wynosi 68 zł. dzienne i taka kwota została pomnożona przez 31 dni, co daje łącznie sumę 2.108 zł. m-c, a matka powódki domaga się zasądzenia kwoty 2.600 zł. m-c. Natomiast sam jak podkreślił aktualnie przebywa czasowo w Szwecji, ale nie jest nigdzie zatrudniony, podejmując jedynie prace dorywcze, ale jest świadomy, iż koszty utrzymania córki wzrosły i w związku z tym przekazuje od dłuższego czasu kwotę 500 zł. m-c, a ponadto dokonuje zakupu szeregu rzeczy dla córki, w tym ubrań, obuwia, przyborów szkolnych i zabawek, które częściowo wysyła kurierem, jak i przekazuje drogie prezenty (tablet, smartphome, biżuterię), a jak przebywa w kraju to stara się spędzać z córką jak najwięcej czasu, ponosząc koszty jej utrzymania i zabiera również na wycieczki itp.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia A. D. ur. (...) pochodzi ze związku małżeńskiego W. D. i D. D., które zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie I C 2257/09, a wykonywanie władzy rodzicielskiej nad córką powierzono obojgu rodzicom, ustalając miejsce zamieszkania dziecka w miejscu zamieszkania matki, jak i zasądzone od ojca na rzecz małoletniej alimenty w kwocie 450 zł. m-c, płatne do 10 – go każdego m-ca do rąk matki dziecka z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności.

dowody: wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 18 listopada 2010 r. k. 180 akt sprawy I C 2257/09

W tym czasie małoletnia A. D. lat 4 lat prawidłowo się rozwijała, pozostając pod opieką medyczną z uwagi na nawracające infekcje górnych dróg oddechowych, jak i wymagając korzystania z obuwia korekcyjnego. Od września 2009 r. uczęszczała do przedszkola, za które opłata wynosiła w granicach od 135 do 186 zł. m-c. Natomiast D. D. z zawodu tokarz – szlifierz w okresie od 1 maja 2008 r. do 18 grudnia 2009 r. był zatrudniony w firmie A. M. – K. Usługi (...) w K., przy produkcji okien, świadcząc pracę na terenie Niemiec. Następnie od 1 lutego do 31 marca 2010 r. został ponownie zatrudniony z wynagrodzeniem w wysokości 1760 zł. m-c, a potem posiadał status osoby bezrobotnej, pobierając z tego tytułu zasiłek w wysokości brutto 675,60 zł. miesięcznie od 22 lipca 2010 r. Z kolei W. D. od 3 lat pozostawała w stosunku pracy ze Stowarzyszeniem Pomocy (...) jako skarbnik, uzyskując zarobki na poziomie 1.054 zł. netto m-c, a jako osoba aktywna zawodowo uczestniczyła w szeregu szkoleń. Dodatkowo posiadała stoisko na placu, gdzie prowadziła działalność handlową. Zamieszkiwała z córką w mieszkaniu matki, uiszczając połowę opłat eksploatacyjnych w kwocie 200 zł. m-c.

dowody: akta sprawy Sądu Okręgowego w Kielcach I C 2257/09 a w nich uzasadnienie wyroku z dnia 18 listopada 2010 r. (k.183-189)

Obecnie W. D. lat 39 z zawodu mgr. ekonomii, zamieszkuje z córką w domu rodzinnym położonym w K. razem z matką, której przekazuje na rachunki kwotę 150 zł. m-c, plus kupuje butlę z gazem – 50 zł. m-c i węgiel w ilości 2-3 tony rocznie po 850 zł. za tonę. W ramach umowy z telefonią komórkową nabyła sprzęt elektroniczny z przeznaczeniem dla córki, a raty plus rachunki za telefon wynoszą ok. 400 zł. m-c. Nie jest już zatrudniona w stowarzyszeniu jako skarbnik od października ubr., a do rozwiązania stosunku pracy doszło za porozumieniem stron. Natomiast z końcem marca br. zamknęła również sklep odzieżowy z powodu niskiego obrotu i konieczności uiszczania wyższych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z rozwiązaniem umowy o pracę. Z prowadzonej działalności gospodarczej rozliczała się w formie ryczałtu, a za 2016 rok odnotowała przychód w wysokości 76.574 zł. plus wykazała dochód z tytułu stosunku pracy w kwocie 18.820,34 zł. i skorzystała z ulgi na dziecko. Przez kolejny rok planuje utrzymywać się z

zasiłku dla osób bezrobotnych. W ramach podziału majątku wspólnego uzyskała na wyłączną własność nieruchomości położoną w Ć. zabudowaną domem w stanie surowym zamkniętym, ale do tej pory nie uiszczyła spłaty na rzecz byłego męża w kwocie 120 tys. zł. Posiada samochód marki O. (...) rok prod. 2000. Jest zdrowa. Pobiera świadczenie rodzicielskie 500 plus i zasiłek rodzinny w kwocie 150 zł. m-c.

Z kolei małoletnia A. D. lat 11 jest uczennicą 6 klasy szkoły podstawowej i nadal zamieszkuje z matką. Nie uczęszcza na żadne dodatkowe zajęcia z powodu braku porozumienia pomiędzy rodzicami i środków finansowych po stronie matki. Zdaniem ojca wymaga korepetycji z matematyki z uwagi na słabe oceny. Natomiast w ocenie drugiego rodzica powinna uczęszczać na prywatne lekcje języka angielskiego i zajęcia tańca oraz akrobatykę, a ostatnio małoletnia wspomina też o karate. Jest zdrowym dzieckiem. To matka ponosi bieżące koszty utrzymania córki, w tym zakupu żywności, odzieży i obuwia oraz środków higienicznych itp., a ponadto finansuje usługi fryzjera i stomatologa, jak i pokrywa wydatki szkolne m.in. uiszczając składki szkolne np. za ubezpieczenie czy wycieczki szkolne plus opłaca obiady w szkole za ok. 60 zł. m-c. Z powodu braku środków finansowych na utrzymanie córki przeznacza kwotę 30 zł. dziennie, co jest niewystarczające dla zabezpieczenia wszystkich usprawiedliwionych potrzeb dziecka. Nie zapewnia córce zorganizowanego wypoczynku z powodu braku środków finansowych.

Natomiast D. D. lat 44 z zawodu technik budowy maszyn, w ubiegłym roku świadczył pracę w Niemczech na rzecz pracodawcy krajowego przez okres ok. 10 m-cy oraz bezpośrednio na rzecz pracodawcy niemieckiego w miesiącu grudniu i latem przez okres 1,5 m-ca, zarabiając średnio ok. 5.000 zł. m-c i ponosząc wydatki za mieszkanie - 200 euro oraz koszty transportu - 100 euro. W ubiegłym roku podatkowym wykazał dochód w kraju w wysokości ok. 44.000 zł. i za granicą netto 3.700 euro. Następnie w styczniu br. pracował w Szwecji z wynagrodzeniem w wysokości 1.600 euro. Natomiast od dnia 1 lutego br. jest zatrudniony w (...) spółka z o. o. z siedzibą w S. jako pracownik robót ogólnobudowlanych na czas określony do dnia 31 lipca br. z wynagrodzeniem w wysokości 4.443 zł. m-c. W związku z operacją zaćmy prawego oka., za którą zapłacił 3.750 zł. plus wizyta okulistyczna - 370 zł., od dnia 2 marca br. przebywa na zwolnieniu lekarskim do 14 maja br. Nie uzyskał jeszcze żadnych świadczeń z ZUS - u, które powinny wynosić około 2.900 zł. netto m-c. Zamieszkuje w domu należącym do matki razem z bratem, ponosząc z nimi koszty utrzymania w 1/3 części i tak rachunki za wodę wynoszą 50 zł. oraz za energię elektryczną 200 - 250 zł. kwartalnie, plus zakup opału ok. 3.000 zł. rocznie. Nie posiada innych dzieci. Jak przebywa w kraju spotyka się z córką 2-3 razy w tygodniu, kupując dla niej ubrania, ostatnio za kwotę ok. 700 zł., które nie podobają się jednak matce dziewczynki, jak i przekazuje drogie prezenty takie jak rower i sprzęt elektroniczny typu tablet czy smartphone. Zabiera córkę na wakacje, a w ostatek wyjechali w góry. Przekazuje tytułem alimentów na rzecz córki wyższe kwoty, ostatnio dwie raty po 600 zł. w miesiącach kwiecień - maj. W kwietniu br. na prośbę matki dziecka zapłacił za wycieczkę szkolną 53 zł. plus przekazał córce kieszonkowe łącznie 100 zł. i wcześniej w br. pieniądze na drugą wycieczkę - 70 zł. Zdarzyło się, iż w br. wykupił dziecku obiady w szkole, ale ostatnio odmówił z powodu braku środków finansowych.

dowody: dowody: PIT - 11 i zeznania podatkowe przedstawicielki ustawowej powódki PIT - 37 i PIT - 28 i 28 A za 2016 r., częściowo zeznania przedstawicielki ustawowej powódki W. D., częściowo zeznania pozwanego D. D., kserokopia umowy o pracę, karta informacyjna z leczenia w trybie jednodniowym, zaświadczenia lekarskie, faktury Vat, dowody wpłat

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na wskazanych wyżej dowodach uznając, iż tworzą spójny i niebudzący wątpliwości materiał dowodowy. Wiarygodność przywołanych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, ponadto nie wzbudzały również wątpliwości Sądu, co do rzetelności i wiarygodności zawartych w nich treści. Podobnie zeznania stron w znacznej części należało obdarzyć przymiotem wiarygodności, z tym wyjątkiem, iż nie sposób za matką małoletniej przyjąć, iż stawka dzienna utrzymania córki wynosi 68 zł. i to drugi rodzic powinien w zasadzie w całości pokrywać wszystkie wydatki. Z drugiej jednak strony trudno również zgodzić się z ojcem dziewczynki, iż kwota 1.200 zł. m-c powinna wystarczyć na zaspokojenie wszelkich usprawiedliwionych potrzeb małoletniej, a oboje powinni partycypować w kosztach utrzymania córki po połowie. Nadto wbrew temu co twierdzi ojciec powódki nie można uznać, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej i nie jest w stanie płacić wyższych alimentów niż kwota 600 zł. m-c, a stan zdrowia utrudnia mu podjęcie dotychczasowej pracy.

Na marginesie należy zaznaczyć, iż nie wliczono w poczet materiału dowodowego złożonych do akt sprawy kserokopii nie poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika pozwanego, w tym paragonów jako nie posiadających waloru dokumentu i tym samym mocy dowodowej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o podwyższenie alimentów zasługiwało na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części.

W świetle art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zarówno w literaturze, jak i orzecznictwie sądowym przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji oraz istotne zwiększenie się lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Pojęcia zwiększenia lub zmniejszenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości majątkowych i zarobkowych uprawnionego pozostają we wzajemnej zależności i wzajemnie na siebie rzutują. Wynika to faktu, że pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15). Kluczowym zatem zagadnieniem dla rozstrzygnięcia o żądaniu opartym na art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jest porównanie stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu lub obniżeniu.

Poza wszelkim sporem pozostaje to, że małoletnia ze względu na wiek i brak majątku nadal nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, a więc ma prawo do pełnej alimentacji ze strony swoich rodziców. W tym miejscu należy zauważyć, że od ostatniego ustalenia wysokości przysługujących alimentów minął okres ponad 7 lat, a w tym czasie małoletnia podjęła edukację szkolną, co niewątpliwie powoduje wzrost kosztów utrzymania, czego w zasadzie nie kwestionuje nawet pozwany, który już wcześniej dobrowolnie przekazywał wyższe alimenty na rzecz córki, a w toku procesu zaczął uiszczać kwotę 600 zł. m-c. Powyższa okoliczność w zestawieniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie wskazuje, że potrzeby dziecka wzrosły w sposób uzasadniający podwyższenie alimentów i tak w ocenie Sądu koszt utrzymania małoletniej A. wynosi obecnie minimum 1.300 zł. m-c, bez częściowych kosztów związanych z utrzymaniem domu. Jednocześnie należy za matką dziewczynki przyjąć, iż małoletnia A. wymaga większych nakładów na zaspokojenie podstawowych potrzeb, tj. zakup żywności, odzieży i obuwia czy środków czystości itp., jak i innych związanych z rekreacją czy rozrywką. Należy przy tym zaznaczyć, iż matka nie posiada wystarczających środków aby zapewnić córce dodatkowe zajęcia, których nie finansuje również ojciec dziecka pomimo, iż dostrzega, iż małoletnia wymaga korepetycji z matematyki. Jednocześnie przekonanie przedstawicielki ustawowej małoletniej, iż córka powinna uczęszczać na dodatkowe lekcje języka angielskiego jest w ocenie Sądu jak najbardziej usprawiedliwione i to nawet w sytuacji, kiedy jak podkreśla drugi rodzic małoletnia uzyskuje dobre oceny z tego przedmiotu. Niewątpliwie możliwość doskonalenia przez dziewczynkę tych umiejętności językowych może tylko procentować w przyszłości, co powinien rozumieć ojciec małoletniej, który sam pracuje za granicą. Nie można przy tym jednak nie zauważyć, iż matka powódki nie potrafiła nawet szacunkowo określić poszczególnych wydatków jakie ponosi na utrzymanie córki w skali miesiąca, ograniczając się jedynie do wymienia stawki dziennej jaką faktycznie wydatkuje na potrzeby małoletniej i tej jaką według własnej oceny powinna dysponować, przy pomocy finansowej drugiego rodzica. Z tego względu nie można za nią przyjąć, iż na utrzymanie małoletniej powinna przeznaczać kwotę 68 zł. dziennie, tym bardziej, iż jak sama wyjaśniła przyjęła taką stawkę dzienną biorąc pod uwagę okoliczność, iż córka za dwa lata skończy szkołę podstawową. Należy przy tym zgodzić się z pozwanym, iż zupełnie nieusprawiedliwione jest żądanie podwyższenia alimentów do kwoty 2.600 zł. m-c, nawet przy przyjęciu powyższej stawki dziennej wskazanej przez przedstawicielkę ustawową powódki, ponieważ jak sama podaje w treści pozwu po pomnożeniu przez 31 dni jest to suma 2.108 zł. miesięcznie. Nie mniej jednak nawet tak określony koszt utrzymania małoletniej jest zdecydowanie zawyżony, biorąc pod uwagę wiek dziecka i brak ponadprzeciętnych wydatków na utrzymanie małoletniej, również przy uwzględnieniu powyższej okoliczności, iż matka powódki nie posiada wystarczających środków finansowych na zapewnienie córce dodatkowych zajęć i zorganizowanego wypoczynku w okresie wolnym od zajęć szkolnych.

Z kolei oceniając sytuację majątkową i możliwości finansowe zobowiązanych należy stwierdzić, iż sytuacja finansowa matki małoletniej w ostatnim czasie uległa pogorszeniu z uwagi na brak stałego źródła dochodu po rozwiązaniu umowy o pracę i zaprzestaniu działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu sklepu odzieżowego, przynajmniej do czasu przyznania zasiłku dla osób bezrobotnych. Z kolei drugiego rodzica, pomimo ostatnich problemów zdrowotnych uległa poprawie w porównaniu do daty wyrokowania w sprawie o rozwód, kiedy to pozostawał osobą bezrobotną, a obecnie od pewnego czasu posiada stałe źródło dochodu, świadcząc pracę również za granicą, z wyjątkiem okresu przebywania na zwolnieniu lekarskim. Tym samym należy uznać, iż to ojciec małoletniej posiada wyższe możliwości finansowe niż matka dziecka, albowiem w przeciwieństwie do niej nie jest ograniczony zawodowo z powodu sprawowania opieki nad córką. Jednocześnie w ocenie Sądu matka małoletniej - wbrew temu co twierdzi - posiada zdecydowanie wyższe możliwości zarobkowe niż próbuje to sama przedstawić, już przynajmniej z tej przyczyny, iż jest osobą zdrową oraz posiada bogate doświadczenie zawodowe i kwalifikacje zawodowe (ukończyła liczne kursy zawodowe), co powinna odpowiednio wykorzystać na rynku pracy.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd uznał, że jest uzasadnione, aby pozwany partycypował w kosztach utrzymania małoletniej A. kwotą po 750 zł miesięcznie, przy czym brakującą sumę potrzebną do utrzymania dziecka powinna pokrywać matka, która również jest zobowiązana partycypować w zwiększonych kosztach utrzymania córki.

W ocenie Sądu, obciążenie pozwanego obowiązkiem alimentowania małoletniej kwotą przewyższającą 750 złotych miesięcznie byłoby niewspółmierne do aktualnego zakresu usprawiedliwionych potrzeb dziecka w tym wieku. Z tych przyczyn alimentowanie przez niego córki kwotą o 350 zł. m-c wyższą niż obecnie, o ile przedstawicielka ustawowa powódki – oprócz realizowania własnego obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej w sposób określony w przepisie art. 135 § 2 k.r.o. – przyczyni się do pokrywania kosztów utrzymania dziecka w pozostałym zakresie, a ojciec będzie dalej dodatkowo łożyć na utrzymanie córki, zaspokoi to usprawiedliwione potrzeby dzieci i odpowiadać będzie zmianie stosunków, o czym na podstawie przepisów art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 k.r.o. w zw. z art. 138 k.r.o. należało orzec jak w punkcie I wyroku.

Sąd oddalił natomiast powództwo w pozostałej części jako nadmiernie wygórowane, albowiem oparte na błędnym założeniu poczynionym przez matkę powódki, iż koszt utrzymania córki kształtuje się na poziomie 2.600 zł. m-c. i na przestrzeni tych ostatnich siedmiu lat wzrósł blisko sześciokrotnie, a z kolei sytuacja finansowa ojca dziecka tak znacząco się poprawiła, iż uzyskuje zarobki w wysokości 6.500 zł. m-c. Ponadto nie jest zasadne przekonanie matki małoletniej, iż pozwany jest w stanie płacić alimenty w kwocie 2.600 zł. m-c, biorąc pod uwagę ponoszone przez niego stałe wydatki i stan zdrowia.

Nie uszło przy tym uwadze Sądu, iż poza zasądzoną kwotą alimentów pozwany dodatkowo partycypuje w kosztach utrzymania małoletniej, nawet jeśli nie w takim zakresie jak sam próbował to przedstawić, a czego nie wykazał, dlatego należy przyjąć, iż czyni to w takim stopniu jak to przyznała matka powódki.

O kosztach sądowych należało orzec na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 330 zł., w tym nieuiszczoną opłatę od pozwu od uwzględnionej części powództwa - 180 zł. i wynagrodzenie mediatora w wysokości 150 zł. Natomiast rozstrzygnięcie o kosztach procesu znalazło oparcie w treści art. 100 k.p.c.

Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał natomiast orzeczeniu w części uwzględniającej powództwo na podstawie przepisu art. 333 § 1 k.p.c.

SSR Iwona Głowacka